

Socialstyrelsen

Unge med autisme og overgangen til et selvstændigt voksenliv 2019-2022

Workshop: Autisme og overgange
Helle Nyhuus

Viden til gavn

Hvorfor igangsætte et projekt målrettet unge med autisme?

Udviklingen på området

- Unge diagnosticeret med autisme mellem 15-30 år:

- 2013: 12.864

- 2017: 22.880

Kilde: Socialstyrelsens registertræk 2019

- Voksne med autisme klarer sig generelt dårligere end andre voksne med kognitive handicaps. Bl.a. i forhold til:

- *Uddannelse*

- *Beskæftigelse*

- *Oplevet livskvalitet*

- *Evnen til at leve selvstændigt*

Kilde: Metodecentret, 2017. *Hvordan sikres den bedste overgang til voksenlivet for personer med autisme? – En litteraturgennemgang*

Hvorfor igangsætte et projekt målrettet unge med autisme?

Hvad oplever kommunerne?

- 6 ud af 10 kommuner oplever ret store eller meget store udfordringer i arbejdet m. børn og unge m. autisme, ADHD el. lignende problematikker
- at der mangler virksomme indsatser

VISO oplever i dag

- 4-5 gange så mange sager på autismeområdet sammenlignet med 2014
- En udfordring, hvor det er vigtigt at sikre, der er den nødvendige støtte til de unge

Kilde: VIVE, 2019. *Kommunernes perspektiver på centrale udfordringer på børne- og ungeområdet.*

Formål med projektet

- At udvikle og modne nye sociale og mestringsrettede indsatser til unge med autisme, som kan støtte de unge i retningen af et mere selvstændigt liv
- Indsatserne skal udvikles til et niveau, hvor de er klar til at blive systematisk afprøvet

Screening efter indsatser

Notater:

- [Kortlægning af forskningen for evidensbaserede indsatser og metoder](#)
- [Kortlægning af den kommunale praksis](#)
- [Registeranalyse af målgruppen](#)

Notaterne kan downloades på Socialstyrelsens hjemmeside.

Registeranalyse af unge med autisme (16-30-årige)

- Aspergers syndrom er den hyppigst forekommende (37 %)
- Hyppigst forekommende komorbiditeter: ADHD/ADD, angst og udviklingshæmning
- 81,8 % har grundskolen som højest fuldførte eksamen
- 12 % (18-30 år) er i ordinær beskæftigelse (41 % af populationen)

Kortlægning af forskning og praksis

Virksomme elementer i en indsats for unge med autisme:

- En god planlægning af overgangen højner succes med overgangen
- Sætte ind med støtte inden de unge flytter hjemmefra
- Forbedring af sociale færdigheder styrker egenmestring
- De fleste indsatser er gruppebaserede, og flere understøttes af en individuel støtte samtidig
- Helhedsorienteret indsats
- Fokus på den unges ønsker og motivation
- Botræning
- ...

To nye indsatser til unge med autisme

ARTIE.COM

1. Læringsforløb for hjemmeboende unge med autisme og deres forældre

Indsatsens målgruppe:

- Unge med autisme, der bor hos deres forældre (typisk 16-22 år)
- Normalbegavelse eller lidt under normalbegavelse
- Behov for støtte med fokus på sociale og mestringsrettede indsatser, som understøtter et selvstændigt voksenliv
- Er i uddannelse, i beskæftigelse ingen af delene

1. Læringsforløb for hjemmeboende unge med autisme og deres forældre

Formål:

- At sikre at den unge ikke ender i et "vakuum" efter folkeskolen og understøtte en god overgang til ungdomsuddannelse og voksentilværelse

Mål:

- At udvikle de unges livsmestring, selvindsigt og færdigheder, så de kan flytte i egen bolig
- At skabe et netværk for den unge og rollemodeller
- Afklare uddannelsesønsker og -muligheder
- Klæde forældrene på ift. overgangen til voksenlivet for deres børn og skabe netværk på tværs af forældre

Læringsforløbets kerneelementer

1

Princip: Helhedsorienteret tilgang. Koordination af sagsbehandling og indsats på tværs af de aktører, som er involveret i den unges indsatser

2

Indledende udredning af behov og ønsker. Der sker en indledende udredning af den unges behov og ønsker i dialog med den unge og med involvering af forældrene mhp. at målrette det efterfølgende forløb

3

Handleplan og systematisk opfølgning. Der anvendes en fast skabelon til handleplan, og der opstilles kortsigtede mål, som den unge selv er med til at definere.

4

Individuel støtte til unge. Der tilrettelægges et forløb med individuel støtte til den unge, hvor der både kan indgå vejledning, udvikling af kompetencer, udvikling af sociale færdigheder m.m.

5

Gruppeforløb for hhv. unge og forældre. Forløbet varer 10-15 uger, og der er ugentlige gruppeaktiviteter af ca. 2 timers varighed.

Gruppeforløb for unge og forældre

Gruppeforløb for unge:

- 6-10 unge
- Moduler: 'Samtale', 'Forstå mig selv og andre', 'Konflikter', 'Uddannelse og job', 'Fritid og venskaber og 'Flytte hjemmefra'

Gruppeforløb for forældre:

- Moduler: 'Udviklingsprofil', 'Andre udfordringer', 'Deltagelse i samfundet og fællesskaber', 'Rettigheder og mulighed for støtte', 'Anerkendende tilgang' og 'Konflikthåndtering'

Ugentlige sessioner i 10-15 uger a' ca. 2 timers varighed

Materialer til læringsforløbet

Unge i egen bolig

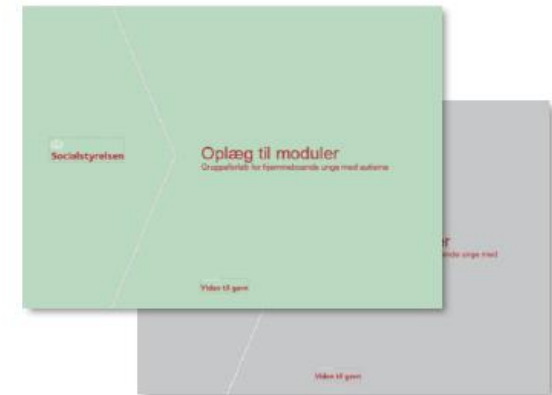
Hjemmeboende unge og deres forældre

Guide til gruppeforløb

Bilag med materialer

Slides til gruppesessionerne

2. Læringsforløb for unge med autisme i egen bolig

Målgruppe:

- Unge med autisme, der bor i egen bolig i alderen 18-30 år
- Normalbegavede eller lidt under normalområdet
- Behov for bostøtte med fokus på sociale og mestringsrettede indsatser, der understøtter et selvstændigt voksenliv
- Kan være i uddannelse, i beskæftigelse eller ingen af delene

2. Læringsforløb for unge med autisme i egen bolig

Formål med indsatsen:

- At give den unge indsigt, kompetencer og færdigheder til at mestre et selvstændigt voksenliv

Mål:

- At den unge kan varetage opgaver forbundet med at bo i egen bolig
- At den unge får et netværk blandt andre unge
- At den unge i højere grad mestrer sociale færdigheder, samarbejde og kommunikation

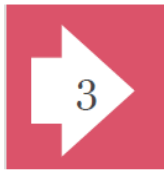
Læringsforløbets kerneelementer

Princip: Helhedsorienteret tilgang. Koordination af sagsbehandling og indsats på tværs af de aktører, som er involveret i den unges indsatser

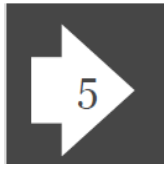
Indledende udredning af behov og ønsker. Der sker en indledende udredning af den unges behov og ønsker i dialog med den unge mhp. at målrette det efterfølgende forløb

Handleplan og systematisk opfølgning. Der anvendes en fast skabelon til handleplan, og der opstilles kortsigtede mål, som den unge selv er med til at definere.

Individuel støtte til unge. Der tilrettelægges et forløb med individuel støtte til den unge, hvor der både kan indgå vejledning, udvikling af kompetencer, udvikling af sociale færdigheder m.m.

Gruppetilbud for unge. Forløbet varer 4-6 måneder, og der er ugentlige gruppeaktiviteter af ca. 2 timers varighed.

Gruppeforløbet for unge

- 6-10 unge
- Moduler:
  - *'Samtale'*
  - *'Forstå mig selv og andre'*
  - *'Konflikter'*
  - *'Uddannelse og job'*
  - *'Fritid og venskaber'*
  - *'Hverdagen i egen bolig'*
  - *'Mine rettigheder'*

Gruppeforløbet varer 4-6 måneder

De næste skridt i projektet:

- I december/januar samles der op på de første erfaringer.
- Hver kommune gennemfører indsatsen med 4-5 grupper i løbet af de 3 år.
- VIVE evaluerer projektet. Evalueringen udkommer i januar 2023.

Andre projekter i Socialstyrelsen:

- **Model for samarbejde og indsatser til børn og unge med bekymrende fravær**
- **Udbredelse af indsatsen 'R&R2' til unge og voksne med opmærksomhedsforstyrrelse**
- **Bedre koordination i indsatserne: afprøvning af modeller for én koordinerende sagsbehandler**
- **Udbredelse af indsatsen 'Stepping Stones' til forældre, der har et barn med handicap**

Læs mere på Socialstyrelsens hjemmeside.